

MEDENİ HUKUKU

(KİŞİLER VE AİLE)

Nokta Atışı Soru Tahminleri

Furkan Hoca Diyor Ki;

Ortak Odak

- Kişiler Hukuku : Fiil Ehliyeti Türleri Ve Yasak İşlemler
- Kişiler Hukuku : Ölüm Karinesi Ile Gaiplik Arasındaki Farklar Ve Evliliğe Etkisi
- Aile Hukuku : Hısımlık Dereceleri Ve Mutlak Evlenme Engelleri
- Aile Hukuku : Boşanma Sebepleri Ve Hak Düşürücü Süreler
- Aile Hukuku : Boşanmanın Mali Sonuçları Ve Yoksulluk Nafakası

MEDENİ HUKUK (KİŞİLER VE AİLE HUKUKU) ÇIKMIŞ SORULAR ANALİZİ

Sınav türlerine göre odak noktaları, soru tipleri ve zorluk dereceleri karşılaştırması

HMGS Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

HMGS, Medeni Hukukta daha çok kavram tanımlarını, kesin süreleri, ehliyet türlerinin tespitini ve kanundaki mutlak yasakları doğrudan ölçmeye odaklanır. Çıkmış sorularda yasa metni odaklı bilgiler test edilmiştir.

Öne Çıkan Detaylar

- Kişi Ehliyetlerinin Tespiti:** Hak ehliyeti sağ ve tam doğmak koşuluyla ana rahmine düşüldüğü an başlarken, gerçek kişilik tam ve sağ doğumla kazanılır. Fiil ehliyetinde ise ayrımlar çok nettir: 15 yaşındaki ayırt etme gücüne sahip küçük "**sınırlı ehliyetsiz**", ayırt etme gücü olmayan 30 yaşındaki akıl hastası "**tam ehliyetsiz**" kabul edilir (2024 HMGS).
- Sınırlı Ehliyetsizlerin Yasak İşlemleri:** Ayırt etme gücüne sahip küçük ve kısıtlıların veli/vasi rızası olsa dahi kesinlikle yapamayacağı üç işlem vardır: Vakıf kurmak, önemli bağışlama yapmak ve kefil olmak. Kendilerini borç altına sokan işlemler (satım, kira vb.) yasal temsilci izni/onayı olmadan yapılsa "**tek taraflı bağlamazlık (askıda hükümsüzlük)**" yaptırımına tabi olur.
- Hısımlık ve Evlenme Engelleri:** Altsoy-üstsoy arasında her derecede, yansoyda ise 3. derece dahil (kardeş, amca, dayı, hala, teyze, yeğen) evlenmek kesin yasaktır. Ancak 4. derece yansoy kan hısımları olan "**kuzenler**" arasında evlenme yasağı yoktur; bu nedenle kuzenle evliliğin iptali davası, ortada bir evlenme engeli olmaması sebebiyle reddedilir (2024 HMGS).
- Ölüm Karinesi ve Gaiplik Ayrımı:** Ölüm karinesinde mahallin en büyük mülki amirinin kararıyla kütüğe ölü kaydı düşülür ve kişinin evliliği ölümlü birlikte kendiliğinden sona erer. Gaiplikte ise mahkeme kararı gerekir ve evlilik kendiliğinden sona ermez; eşin evliliğin feshini mahkemeden ayrıca talep etmesi gerekir. Fesih kararı almadan yapılan ikinci evlilik "**mutlak butlanla**" geçersiz olur (2024 HMGS).

Boşanma Sebepleri ve Süreleri

- Suç İşleme ve Haysiyetsiz Hayat Sürme:** Eşlerden biri küçük düşürücü bir suç işler veya haysiyetsiz bir hayat sürerse, bu eylem yüzünden ortak hayat çekilmez hale geldiği takdirde, diğer eş bu sebebe dayanarak her zaman boşanma davası açabilir. Bu sebeplere dayalı davalarda herhangi bir hak düşürücü süre bulunmamaktadır (2025 HMGS).
- Akıl Hastalığı:** Hastalığın iyileşmesine olanak bulunmadığını resmi sağlık kurulu raporuyla saptanması ve bu yüzden ortak hayatın diğer eş için çekilmez hale gelmesi şarttır (2024 HMGS).
- Terk:** Terk sebebine dayalı davanın açılabilmesi için ayrılığın en az **6 ay** sürmüş olması ve hâkim veya noter tarafından yapılan ihtarın sonuçsuz kalması şarttır.
- Anlaşmalı Boşanma:** Eşlerin anlaşarak boşanabilmesi için evliliğin en az **1 yıl** sürmüş olması, eşlerin mahkemeye birlikte başvurmaması (veya birinin davasını diğerinin kabul etmesi) ve hâkimin tarafları bizzat dinleyerek mali sonuçlar ve çocukların durumu hakkındaki düzenlemeyi uygun bulması gerekir (2025 HMGS).
- Yoksulluk Nafakası:** Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusurunun daha ağır olmaması şartıyla diğer taraftan süresiz nafaka isteyebilir. Ancak yoksulluk nafakası mutlaka talep üzerine verilir; hâkim re'sen (kendiliğinden) ödenmesine hükmedemez (2025 HMGS).
- Adın Değiştirilmesi:** Haklı sebeple adın değiştirilmesi mahkemeden istenebilir. Adın değiştirilmesinden zarar gören kimse, bunu öğrendiği günden başlayarak **1 yıl** içinde değiştirme kararının kaldırılmasını dava edebilir (2025 HMGS).

Soru Türleri

"Hangi işlem tek taraflı bağlamazlıktır?", "Hangi boşanma sebebinde hak düşürücü süre yoktur?", "Fiil ehliyeti durumu nedir?" gibi net sınıflandırma, süre hatırlama (6 ay/1 yıl/5 yıl gibi) ve doğrudan kural tespit etmeye dayalı ezber veya temel vaka sorularıdır.

ZORLUK DERECE: ORTA

Hakimlik Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

Hakimlik sınavında Kişiler ve Aile Hukuku; birden fazla kurumun (örneğin ehliyet, vesayet, haksız fiil, mal rejimi) iç içe geçtiği, matematiksel hesaplamaların ve istisnai kanun kurallarının uygulandığı çeldiricisi yüksek kurgusal olaylar üzerinden test edilir.

Öne Çıkan Detaylar

- Tüzel Kişiler (Dernek ve Vakıflar):** Derneklerin 7 kişiyle, kuruluş bildirimi ve tüzüğün mülki amire verilmesi anında tüzel kişilik kazanması; vakıfların ise yerleşim yeri asliye hukuk mahkemesinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanması gibi kuruluş anı ve tescil nitelikleri detaylı sorulur. Derneğin amacının ahlaka aykırı hale gelmesi "**kendiliğinden sona erme**" sebebi değil, mahkeme kararıyla "**fesih**" sebebidir.
- İyiniyet ve Tapuya Güven İlkesi:** Sınırlı ehliyetsizlerin (veya tam ehliyetsizlerin) tapuda yaptığı yolsuz işlemlere güvenerek aynı hak (mülkiyet, rehin vb.) kazanan iyi niyetli 3. kişilerin TMK 1023 (tapuya güven ilkesi) kapsamında korunması ve bu durumun istisnaları kurgusal olaylarla sorulur.
- Mal Rejiminin Tasfiyesi (Katılma Alacağı ve Değer Artış Payı):** Evlilik süresince edinilen malların tasfiyesi Hâkimlik sınavının en zorlayıcı konusudur. Kişisel mal (miras kalanlar, manevi tazminat alacakları, evlenmeden önce var olanlar) ile edinilmiş mal (çalışma karşılığı, SGK ödemeleri) ayrımının yapılması istenir. Bir eşin kişisel malından, diğer eşin edinilmiş malına yaptığı katkı sonrası "**denkleştirme**" ve "**değer artış payı**" hesaplamaları rakamsal verilerle kurgulanarak test edilir.
- Soybağı Kuralları ve Davaları:** Babalık karinesi uyarınca evliliğin sona ermesinden itibaren **300 gün** içinde doğan çocuğun babasının koca sayılması; bu karinenin "soybağının reddi davası" ile çürütülmesindeki ispat kuralları ve hak düşürücü süreler (özellikle kocanın dava hakkının öğrenmeden itibaren **1 yıl** olması) sorulur.
- Evlat Edinme ile Birlikte Soybağı:** Evlatlığın, evlat edinene kan hısımları gibi (saklı paylı) mirasçı olması; ancak evlat edinenin evlatlığa mirasçı olamaması kuralı. Aynı zamanda evlatlığın kendi biyolojik ailesine olan mirasçılığının devam etmesi (**çifte mirasçılık**) kuralı çok sık olaya dökülerek test edilir.
- Vesayet ve Kayımlık:** Bir kimsenin akıl hastalığı, akıl zayıflığı, savurganlık, **1 yıl veya daha uzun süreli** kesinleşmiş hapis cezası gibi sebeplerle kısıtlanması (vesayet altına alınması). Vasinin, vesayet altındaki kişi adına yapamayacağı yasak işlemler ve yaparken denetim/vesayet makamı izni gereken işlemlerin (taşınmaz satışı vb.) tespit edilmesi detaylandırılır.

Soru Türleri

Evlenme tarihi, miras kalma tarihi, edinilen gelirler ve kredi borçları gibi çok sayıda veri sunularak tasfiye hesabının yapıldığı; veya bir ehliyetsizin yaptığı ardışık sözleşmelerdeki geçersizlik türünün (yokluk, mutlak butlan, askıda hükümsüzlük) 3. kişilere etkisinin sorulduğu analitik, uzun metinli, zorlu ve problem çözmeye dayalı sorulardır.

ZORLUK DERECE: ÇOK YÜKSEK

2026 HMGS SORU TAHMİNLERİ

MEDENİ HUKUK (KİŞİLER VE AİLE HUKUKU)

1

KİŞİLER HUKUKU: Fiil Ehliyeti Türleri ve Yasak İşlemler

Ortak Odak: Hak ve fiil ehliyetinin yaş ve ayırt etme gücü kriterlerine göre tespiti, sınırlı ehliyetsizlerin yapabileceği ve yapamayacağı işlemler.

HMGS Odak Noktaları: Sınavlarda kişilerin yaşlarına ve aklî durumlarına göre ehliyet grubunun belirlenmesi çok sık test edilir; örneğin ayırt etme gücüne sahip 15 yaşındaki bir kişinin "**sınırlı ehliyetsiz**", ayırt etme gücü olmayan 30 yaşındaki bir kişinin ise doğrudan "**tam ehliyetsiz**" olarak sınıflandırılması gerektiği banko bilgilerindedir. Ayrıca sınırlı ehliyetsizlerin yasal temsilci izni (veli/vasi) olsa dahi kesinlikle yapamayacağı üç yasak işlem olan **vakıf kurmak, önemli bağışlama yapmak ve kefil olmak** işlemleri HMGS'nin en çok yokladığı kesin kurallardır.

Soru Türleri

Verilen örnek olaydaki kişinin ehliyet durumunu teşhis ettiren eşleştirme soruları veya "aşağıdakilerden hangisi yasal temsilcinin izniyle dahi yapılamaz?" tarzı doğrudan kanun kuralını soran test sorularıdır.

2

KİŞİLER HUKUKU: Ölüm Karanesi ile Gaiplik Arasındaki Farklar ve Evliliğe Etkisi

Ortak Odak: Ölüm tehlikesi ile kaybolma durumlarının hukuki sonuçları, mahkeme kararı gerekliliği ve bu kararların evlilik birliğine olan etkileri.

HMGS Odak Noktaları: Ölüm karanesinde evliliğin kişi ölmüş kabul edildiğinden kendiliğinden sona erdiği, ancak gaiplikte evliliğin kendiliğinden sona ermediği ve eşin evliliğin feshini mahkemeden ayrıca talep etmesinin zorunlu olduğu bilgisi HMGS için kritik önemdedir. Mahkemeden fesih kararı almadan yapılan ikinci evliliğin "**mutlak butlanla**" batıl olacağı kuralı, sınavın eleyici soruları arasında yer almaktadır.

Soru Türleri

"Gaiplik kararı sonrası yapılan yeni evliliğin akıbeti nedir?" veya gaiplik ve ölüm karanesi arasındaki usul farklarını ölçen kavramsal net bilgi sorularıdır.

3

AİLE HUKUKU: Hısımlık Dereceleri ve Mutlak Evlenme Engelleri

Ortak Odak: Kan ve kayın hısımlığı derecelerinin hesaplanması, evlenme yasağı bulunan hısımlık derecelerinin tespiti ve mutlak butlan halleri.

HMGS Odak Noktaları: Yansoy hısımlığında 3. derece dahil (kardeş, amca, dayı, hala, teyze, yeğen) evlenmenin kesinlikle yasak olduğu kuralı temeldir. Ancak **4. derece yansoy kan hısımlı olan kuzenler arasında evlenme yasağının bulunmadığı** ve amca/dayı çocukları ile yapılan evliliklerin iptalinin istenemeyeceği HMGS'de doğrudan kurgusal bir soru olarak sorulma potansiyeli çok yüksek olan istisnai bir bilgidir.

Soru Türleri

"Aşağıdaki hısımların hangileri arasında evlenme yasağı yoktur?" veya akrabalık derecelerini kurgulayarak evliliğin mutlak butlan ile sakat olup olmadığını soran olay sorularıdır.

4

AİLE HUKUKU: Boşanma Sebepleri ve Hak Düşürücü Süreler

Ortak Odak: Zina, hayata kast, pek kötü muamele, terk, akıl hastalığı ve haysiyetsiz hayat sürme gibi özel boşanma sebepleri ile bunların dava açma süreleri.

HMGS Odak Noktaları: Diğer özel boşanma sebeplerinden (zina, terk vb.) farklı olarak, "**küçük düşürücü suç işleme**" ve "**haysiyetsiz hayat sürme**" sebeplerine dayanan boşanma davalarında herhangi bir hak düşürücü süre bulunmadığı ve şartlar sağlandığında davanın her zaman açılacağı kuralı çok ayırt edicidir. Anlaşmalı boşanmada evliliğin en az **1 yıl** sürmüş olması ve hakimnin iradelerin serbestçe açıklandığına kanaat getirmek için tarafları bizzat dinleme zorunluluğu kesinlikle bilinmelidir.

Soru Türleri

Kanunda yer alan 6 ay, 1 yıl gibi kesin sürelerin ya da hangi sebeple açılacak davada süresiz hakkın bulunduğu sorulduğu net kural sorularıdır.

5

AİLE HUKUKU: Boşanmanın Mali Sonuçları ve Yoksulluk Nafakası

Ortak Odak: Yoksulluk nafakasının bağlanma şartları, nafaka talep eden tarafın kusur durumu ve nafakanın süresi.

HMGS Odak Noktaları: Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek tarafın, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla diğer taraftan **süresiz nafaka** isteyebileceği kuralı sıklıkla test edilir. En büyük çeldirici ise, yoksulluk nafakasının hâkim tarafından re'sen (kendiliğinden) verilemeyeceği, **mutlaka eş tarafından açıkça talep edilmiş olması gerektiği** kuralıdır.

Soru Türleri

"Yoksulluk nafakasıyla ilgili hangisi yanlıştır?" soru köküyle nafakanın talep zorunluluğu, süresi ve tarafların kusur oranlarının (nafaka yükümlüsünün kusurunun aranmaması vb.) kıyaslatıldığı çoklu öncül barındıran sorulardır.

✓ Bu 5 konu, her iki sınavda da en yüksek soru yoğunluğuna sahip başlıklardır. Özellikle yeter sayı silsileleri ve süreler ezber gerektiren kritik detaylardır — mutlaka tekrar ediniz. Sınavda şimdiden başarılar dileriz.